

El llenguatge

Nomenar i anomenar

2/x/1978

No ha de sorprendre gens que en una llengua s'expressin per mitjà d'un mateix mot dues idees o conceptes diferents que en una altra disposen d'un mot par a cada un d'ells. Comparant el català i el castellà —i anàlogament s'esdevindria fent la comparació amb altres llengües— veiem que adés és el castellà que té dos mots per a dues idees que en català són expressades per un sol mot, adés és el cas contrari. Qui es resigna a la supeditació de la nostra llengua al castellà, en el primer cas voldria que també nosaltres disposéssim de dos mots diferents com els d'aquesta llengua i n'infereix, potser, una inferioritat o pobresa del nostre lèxic i, en canvi, en el segon cas, renuncia a la nostra designació o expressió diferenciada i es val d'un sol dels dos mots per a totes dues idees.

Això darrer s'esdevé sovint amb els verbs anomenar i nomenar que tenen en castellà un mateix verb equivalent, la forma «nombrar». I, en conseqüència, malgrat que és punt prou sovint comentat i aclarit, hom prescindeix d'un dels dos, usualment de nomenar, i se serveix també de l'altre, anomenar, amb el valor del primer. Convé recordar, per tant, que anomenar significa «dir el nom d'algu, esmentar» i nomenar «conferir un càrrec». Diem, per exemple, El va anomenar tres cops en el seu parlament i L'han nomenat secretari de l'entitat. Notem que les formes d'aquests dos verbs, quan són precedides pel pronom femení la, no ofereixen cap diferència en la pronunciació, l'anomenen i la nomenen, però cal vetllar per tal de mantenir la diferència gràfica que hem indicat.

Un cas anàleg és dels verbs assenyalar i senyalar. El primer vol dir «indicar, mostrar, posar en relleu» i el segon «fer un senyal». Els guaites van assenyalar la presència de l'enemic. Senyaleu amb guix totes les capses plenes.

Albert Jane